

INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN
TELEORMAN

”Educația este ceea ce supraviețuiește după ce tot ce a fost învățat a fost uitat.”

Burrhus Frederic Skinner

CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN

*Publicație periodică a Casei Corpului Didactic Teleorman
Revistă națională de știință și educație*

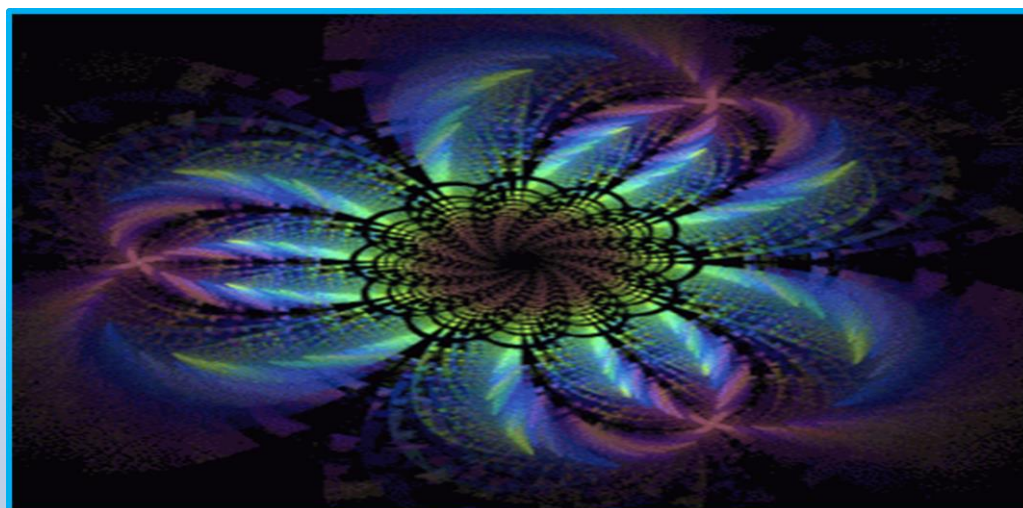
Ediție on-line

ISSN – 2558 – 8893

ISSN – L 2558-8893

Nr.21
Decembrie 2021

2021

CASA CORPULUI DIDACTIC TELEORMAN

Strada Carpati nr. 15; Alexandria, cod: 140059

☎TEL: 0247/315636; 📠FAX: 0347/407064

E-mail: ccd_tr@yahoo.com

Site: <http://ccd.isjtr.ro>

**Creativitate și inovare
didactică!**

CASA CORPULUI DIDACTIC TELEORMAN
propune cadrelor didactice și personalului didactic
auxiliar să-și facă cunoscută activitatea în
filele revistei noastre.

”ÎMPREUNĂ PENTRU UN NOU ÎNCEPUT!”

ECHIPA DE REDACȚIE A REVISTEI

CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN

Director

Prof. Marinela IANA

Comitet științific:

Prof. dr. Valeria GHERGHE

Prof. dr. Ileana GURLUI

Prof. dr. Alexandra NEGREA

Redactor șef:

Prof. Marienla IANA

Colectivul de redacție:

Prof. metodist Ionuț BOLOG

Prof. metodist Nicoleta CRĂIȚĂ

Prof. metodist Ștefan Florin IANCU

Inf. Mariana POPA

Ec. Adina CONSTANTIN

Secretar Loredana COMAN

Tehnoredactare computerizată

Inf. Mariana POPA

Revista ***CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN*** a fost editată conform Regulamentului de organizare și funcționare a Casei Corpului Didactic, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării Nr. 4713 din 23.08.2010.

Responsabilitatea afirmațiilor conținute în materialele publicate revine în totalitate autorilor.

Revista „Caleidoscop didactic teleormănean” a luat naștere din dorința de a populariza experiențele bune din domeniul educației, dând libertate educatorului să abordeze aspecte și teme din teoria educației, management, curriculum școlar, educație permanentă, consiliere și orientare.

Revista va acoperi dorința cadrelor didactice teleormănene interesate de promovarea unor lucrări metodice și științifice dar mai ales interesate de redobândirea imaginii școlii teleormănene în comunitate.

Educatorul, joacă rolul de model în comunitatea școlară și-și axează preocupările pentrerealizarea de demersuri didactice adaptate și flexibile la nevoile beneficiarului direct „Măria sa Elevul”.

Diseminarea și popularizarea experiențelor personale și profesionale, rezultate la concursuri și olimpiade școlare îmbogățesc fondul generator de idei, de modele inovative și exemple de bune practici din sistemul de învățământ.

Revista se adresează tuturor specialiștilor în științele educației și în domenii conexe, personalului didactic și didactic auxiliar din învățământul preuniversitar, tuturor celor implicați în sistemul de învățământ din România.

Prof. Eliza Marinela Sotirescu

CUPRINS

Sportul-profesie, pasiune sau mod de viață	Bancu Claudia Adriana	4
Implementarea în cadrul bibliotecilor școlare a unui sistem integrat de biblioteca Open source – KOHA	Coman Loredana	5
Proiect educațional „Ia-mă de mână , să creștem împreună!”	Chirescu Loredana	7
Proiect educațional „Tinerii ambasadori în luptă cu schimbările climatice”	Mirancea Georgiana	9
Importanța educației la vârstele timpurii	Boangher Alina Lucia	11
Rolul cadrului didactic în promovarea educației incluzive	Ștefan Corina	14
Motivarea elevilor din perspectiva evaluării	Ștefan Florin	16
Motivația pentru cariera didactică	Martin Ștefania	18
Mănăstirea HUREZU – CTITORIA DOMNITORULUI CONSTANTIN BRÂNCOVEANU	Ștefan Florin	20
Conceptul modern de poezie	Cornea Adriana	23
Adaptarea și socializarea preșcolărilor, la mediul din grădiniță	Crăiță Nicoleta	26

SPORTUL-PROFESIE, PASIUNE SAU MOD DE VIAȚĂ

Bancu Claudia Adriana
Școala Gimnazială Nr.1 Mârzănești

„Scopul sportului este acela de a deștepta și înviora temperamentele, caracterele, de a înnobila sentimente, de a scoate la lumină și cizela trăsături fără de care viața noastră n-ar putea fi concepută. Sportul este mijlocul cel mai accesibil de educare fizică și morală a indivizilor. Gândiți-vă: curaj, onestitate, dârzenie, tenacitate, perseverență, sunt numai câteva din calitățile cu care omul se recomandă prin sport în societate. Stăm uneori și ne întrebăm, oare ce reprezintă cu adevărat sportul sau educația fizică pentru fiecare dintre noi? Răspunsul poate fi atât de diferit și vast încât istorisirile din mediul sportiv ar fi total întrecute. Fiecare, cu siguranță a fost pus față cu valorile competiției, cu trăirile și entuziasmul pentru ea.

Sportul reprezintă ambiție, respect, toleranță, bucurie, agonie, prietenie, unitate, eleganță, altruism, suflet și dragoste. Eu v-aș pune o întrebare, dar să vă răspundeți sincer: Ați plâns vreodată pentru ca ați câștigat, pierdut sau o echipă favorită s-a aflat în una din cele două situații? Dacă da, înseamnă că voi ați învățat ceva, acel „ceva” ce cuprinde doar persoane care simt emoția și cuceresc spiritul competitiv. Nimic nu poate înlocui asta, nici măcar cei care îl „fură” pentru a se urca în vârful piramidei. Nu trebuie să fii în varf pentru a cuceri, ci la rădăcină și baza sa, deoarece de acolo izvorăște dorința de a învăța și educa în scopul protector al sportului.

Suntem într-un secol al banilor și falselor valori. Nu contează asta, important e cum transmiți tu părerile tale despre sport și competiție celor din jurul tău. În ceea ce privește viața ca sportiv, momentele pot fi magice, atâta timp cât trăiești pentru a concura cu tine însuși, pentru a defini competiția ca fiind un factor al sincerității față de perseverența depusă în timpul antrenamentelor și a visului în timpul jocului.

Câteodată sportul te face să fii natural și inventiv, muncitor, o persoană care dorește să progreseze tot timpul, pasionat de ceea ce face și dorește să obțină în viață, neclintit în momentele critice și mediator și mentor al propriilor aptitudini și calități. Dacă nu vă regăsiți printre rândurile scrise de mine, vă recomand să practicați un sport, iar dacă nu aveți cum, ghidați-i pe alții să facă asta. Sportul reprezintă un vis ce va dăinui în toată viața ta fără să îți dai seama, el doar îți va oferi porțile pentru asta.

Sportul e viață: pierzi la sfârșit și rămâi cu ceea ce iubești.

„Sportul este pasiunea mea și cred cu tărie că mișcarea ar trebui să facă parte din viața noastră, a tuturor, indiferent de vârstă, clasă socială sau venit.” (Denis Ionescu – vicepreședinte și membru fondator al Asociației Sport Pentru Sănătate, campion național la skandenberg)

Sportul te învață să câștigi cinstit.

Sportul te învață să pierzi în mod demn.

Prin urmare, sportul te învață de toate-te învață ce este viața.

Reforma sistemului de învățământ din România a generat și la nivelul disciplinei „Educație fizică și Sport” schimbări importante în plan conceptual, metodologic și organizatoric, pe cicluri curriculare, cu finalități și obiective proprii.

La absolvirea ciclului primar, principalele finalități pe care le urmărește educația fizică sunt:

1. Menținerea stării optime de sănătate și creșterea capacității de adaptare la factorii de mediu. De-a lungul celor 5 ani de școlarizare, elevul trebuie să afle de la învățător/ profesor și să acționeze sub îndrumarea acestuia la acumulare de cunoștințe, la formarea de deprinderi și obișnuințe referitoare la: semne obiective și subiective ale stării de sănătate; reguli de igienă personală; cauze care pot genera accidente;

2. Influențarea evoluției corecte și armonioase a organismului - planșe care ilustrează coloana vertebrală și deviațiile ei; învățarea elevilor să-și determine pulsul și frecvența respirației; posibilitatea de măsurare periodică a greutatei și înălțimii; să realizeze constant momentul de educație fizică pe parcursul programului școlii; să recomande permanent menținerea poziției corecte; împreună cu părinții să urmărească un regim corect de alimentație

3. Dezvoltarea calităților motrice de bază: viteză; îndemânare; rezistență; forță.

4. Consolidarea deprinderilor motrice de bază, care sunt solicitate frecvent în acțiuni curente (locomoție, profesie, gospodărie) mers; alergare; sărituri; aruncare; prindere.

5. Consolidarea deprinderilor motrice aplicativ-utilitare: echilibru; târâre; cățărare; coborâre; escaladare; tracțiune; împingere; transport de obiecte;

6. Formarea deprinderilor sportive elementare. Sunt deprinderi cu structuri simple care aparțin unor probe și ramuri de sport accesibile elevilor din învățământul primar. Ele au menirea de a-i invita pe copii în practicarea unor sporturi:

a) atletism: alergarea de viteză cu start de jos; săritura în lungime cu elan, procedeu ghemuit; alergarea de durată în tempo moderat;

b) gimnastică acrobatică: cumpăna; podul de jos; stând pe omoplați; rulări; rostogoliri;

c) minijocuri sportive: pase; prindere, pasare; dribling depășire; marcaj - demarcaj; așezare în teren.

7. Practicarea independentă a exercițiilor fizice și a diferitelor sporturi

8. Manifestarea echilibrată a spiritului de echipă și de întrecere.

IMPLEMENTAREA ÎN CADRUL BIBLIOTECILOR ȘCOLARE A UNUI SISTEM INTEGRAT DE BIBLIOTECA

Open Source – KOHA

Secretar: Coman Loredana
Casa Corpului Didactic Teleorman

Ce este KOHA?

Koha este un Sistem Integrat de Biblioteca. Este un sistem complet. Fiind un soft "open source" nu există costuri pentru licență. Pute fi instalat și utilizat în mod liber, poate fi adaptat nevoilor locale, are aceleași caracteristici cu ale unui soft comercial.

A fost *dezvoltat inițial* în Noua Zeelandă de către Katipo Communications împreună cu Horowhenua Library Trust.

În prezent este *menținut* de către o echipă dedicată de furnizori de software și de către personalul tehnic al unor biblioteci din întreaga lume.

Prin adoptarea acestui soft, clientul devine un fel de *"proprietar în comun"* al acestui produs. Poate să instaleze versiunile noi, dacă dorește, sau nu. În particular poate să finanțeze o dezvoltare ulterioară a produsului sau o poate face prin eforturi proprii.

Koha a fost încercat și testat și și-a demonstrat stabilitatea și scalabilitatea, acum este folosit în sute de biblioteci din întreaga lume

Este o alternativă economică vis-a-vis de softurile comerciale care sunt scumpe. Costurile pentru un soft comercial includ: achiziția softului cu toate modulele, achiziția ulterioară de licență și costuri pentru instruire și asistență tehnică. Pentru Koha nu există un cost inițial.

Caracteristici: Koha are toate caracteristicile unui soft comercial complet.

Motivează și încurajează personalul tehnic să fie creativ!

Cine utilizează KOHA?

Peste 300 de biblioteci din întreaga lume utilizează Koha, biblioteci universitare, publice, școlare sau biblioteci speciale din Africa, Australia, Canada, SUA, Franța, India și bineînțeles, din Noua Zeelandă.

KOHA–Modulul OPAC:

Koha oferă un catalog public (OPAC) cu funcții complete. Utilizatorii OPAC pot face căutări pe anumite câmpuri (subiecte, autori, titluri, edituri, barcoduri etc)

Utilizatorii OPAC care sunt autentificați ca membri pot face rezervări online pentru documente din bibliotecă. "Coșul bibliotecar": membrii care sunt logați pot selecta diverse înregistrări și să le trimită și să regăsească ulterior în email

Utilizatorii OPAC-ului pot trimite sugestii privind achizițiile, ei vor fi atenționați prin email automat de către Koha de orice acțiune desfășurată legată de sugestiile lor.

Bibliografie

- Koha – varianta Demo. [online]. [citat 10 martie 2010]. Disponibil pe internet <http://academic-staff.demo.kohalibrary.com/cgi-bin/koha/cataloguing/addbooks.pl>
- Sangee Kaul. – Open Source ILS Software: KOHA an experience. [online]. [citat 10 martie 2010]. Disponibil pe internet <http://www.slideworld.com/slideshows.aspx/Open-Source-ILSSoftware-KOHA-ppt-2130653>

PROIECT EDUCAȚIONAL „IA-MĂ DE MÂNĂ , SĂ CREȘTEM IMPREUNĂ!”

Global Education Week – Romania-2021

Prof. Înv. Primar, CHIRESCU LOREDANA
Școala Gimnazială nr 1 Mârzănești, jud. Teleorman

Amândouă de mână, creștem împreună
EU ȘI SORA MEA MAI MICĂ
Cu inima bună creștem împreună
Pentru o lume mai bună!

ARGUMENT

Vârsta școlarității oferă copiilor cel mai bun context de formare ca viitor membru al societății, incluzând pe lângă aspectele de ordin cognitiv și aptitudinal și pe cele care țin de formarea personalității, de atitudini și valori morale, de conviețuire și empatizare.

Promovarea voluntariatului în unitățile de învățământ școlar, în rândul familiilor copiilor, în comunitate, solicită din partea actorilor implicați – cadre didactice, părinți, școlari, dobândirea unor calități legate de comunicare, spirit de echipă, curajul ieșirii din rutină prin activități de voluntariat desfășurate din proprie inițiativă cu scopul cultivării normalității acestor acțiuni în comunitate, și contribuie la creșterea gradului de senzibilizare, conștientizare și responsabilizare a societății. Pornind de la această premisă, considerăm că această inițiativă de a organiza și derula acțiuni de voluntariat la nivelul vârstei școlare este un aspect esențial al evoluției unei societăți sănătoase, fiind benefic a fi implementat încă din perioada educației timpurii.

Prin proiectul “**Ia-mă de mână, să creștem împreună**” se dorește dezvoltarea unor relații de colaborare și susținere sub aspect educativ a copiilor proveniți din medii dezavantajate de către școală care pot să realizeze acest lucru din punct de vedere logistic, dezvoltându-se, în același timp, la copii calități precum empatia, răbdarea de a asculta, interesul pentru celălalt, grija față de alți semenii.

Proiectul nu are în vedere doar școlarii unității noastre, ci și părinții acestora și alți factori asociați procesului educativ.

Prin colaborare, susținere și înțelegere se poate crea o lume mai bună și se poate da o șansă în plus la educație.

SCOPUL PROIECTULUI

Reducerea abandonului școlar și atragerea copiilor în școală prin implicarea activă a școlarii, cu suportul părinților și al cadrelor didactice, în activități specifice de voluntariat care să vizeze copii din medii defavorizate. Stimularea interesului pentru actele de cultură specifice nivelului școlar și pentru extinderea orizontului de cunoaștere.

OBIECTIVE:

- Dezvoltarea abilităților de a utiliza cartea ca sursă de informație și de dezvoltare a vocabularului;
- Stimularea interesului pentru actele de cultură specifice nivelului de vârstă;
- Educarea sensibilității copiilor prin implicarea lor și a părinților în acțiuni de voluntariat venite în sprijinul copiilor din medii dezavantajate;
- Formarea competențelor de comunicare, implicare activă, muncă în echipă;
- Sensibilizarea copiilor cu privire la problemele semenilor lor – dezvoltarea empatiei;
- Educarea spiritului de colaborare, prietenie, întraajutorare – cultivarea altruismului;
- Educarea sentimentelor de prietenie, toleranță, solidaritate, armonie și bună dispoziție în relațiile cu copii din grupuri dezavantajate..

ECHIPA DE PROIECT:

- cadre didactice,
- elevii clasei a III-a și părinții elevilor

DURATA PROIECTULUI: 15.11.2021

GRUP ȚINTĂ: școlari, părinți, comunitatea locală

REZULTATE AȘTEPTATE :

- Reducerea abandonului școlar;
- Creșterea frecvenței la clasă a școlarii din medii dezavantajate;
- Creșterea numărului de copii care frecventează școala;
- Dezvoltarea vocabularului copiilor prin utilizarea cărților și implicarea în diferite activități culturale;
- Responsabilizarea copiilor și a cadrelor didactice prin implicarea în acțiuni comunitare;
- Promovarea imaginii școlii în comunitate;

MODALITĂȚI DE EVALUARE ȘI MONITORIZARE:

- Diplome pentru voluntari;
- Mese rotunde cu partenerii și colaboratorii;
- Proces-verbal încheiat în urma desfășurării activității;
- Raport de evaluare finală;
- Diseminarea activităților pe pagina virtuală a proiectului.

IMPACTUL PROIECTULUI:

- Sprijinirea copiilor din medii defavorizate pentru a beneficia de serviciile educaționale oferite de școală;
- Îmbunătățirea imaginii școlii în spațiul comunității locale

MODALITĂȚI DE REALIZARE:

- Echipa de proiect va realiza materialele publicitare pentru promovarea proiectului;
- Strângerea de donații pentru copiii defavorizați, identificați de cadrele didactice și școlarii voluntari;
- Realizarea programului de activități prevăzut de proiect.

PRODUSE ALE PROIECTULUI: album foto, pagina proiectului, afișe, donații concretizate în rechizite, obiecte vestimentare, dulciuri, jucării, activități comune etc

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

1. **“POVEȘTI CU ȘI DESPRE NOI”**

Întâlnire nonformală între cadre didactice din școală și studierea nevoilor personale ale copiilor din clase sociale defavorizate și a mediului educațional pe care aceștia îl frecventează, găsirea unor soluții de rezolvare a acestor probleme cu ajutorul echipei de proiect și a voluntarilor-cadre didactice, părinți, școlari, comunitatea.

2. **"GHIOZDANUL DE ȘCOALĂ"**

Realizarea unor colecte de rechizite, jocuri pentru școlarii din mediile defavorizate

Global Education Week – Romania-2021
TINERII AMBASADORI ÎN LUPTĂ CU SCHIMBĂRILE
CLIMATICE
PROIECT EDUCAȚIONAL

Prof. Înv. Primar, MIRANCEA GEORGIANA
Școala Gimnazială nr 1 Mârzănești, jud. Teleorman

ARGUMENT

Schimbările climatice reprezintă una dintre cele mai mari amenințări asupra mediului. Încălzirea sistemului climatic va da peste cap în curând întreaga planetă.

Proiectul educațional, „TINERII AMBASADORI ÎN LUPTĂ CU SCHIMBĂRILE CLIMATICE”, se va desfășura în Săptămâna Educației Globale, în perioada 15- 19 noiembrie 2021 și urmărește conștientizarea copiilor cu privire la necesitatea protejării planetei și a necesității de a lua măsuri după puterile noastre de protejare a pământului.

Nu trăim într-o lume perfectă, iar noi, oamenii mari, lăsăm de multe ori de dorit prin comportamentul nostru față de semenii noștri, de tot ce ne înconjoară.

Lucrurile nu pot merge așa la infinit, iar speranța noastră este ca generațiile viitoare să nu facă aceleași greșeli ca și noi. Știm că fiecare generație este altfel, că fiecare copil e un unicat, iar dacă sunt educați cu DRAGOSTE și RĂSPUNDERE, putem spera într-un viitor mai bun.

Nu este niciodată prea târziu să înveți de la ceilalți, chiar dacă aceștia pot fi și mai mici decât tine.

De-a lungul anilor s-a încercat a se găsi o metodă cât mai bună de educare a copiilor noștri. Acest domeniu (educația) va rămâne însă un teritoriu în care oricând se pot deschide noi drumuri, iar la întrebarea: „Cum e bine să educi ca să trezești interesul copiilor de a ști mai mult ?” – nu se va răspunde niciodată definitiv.

Ne propunem să realizăm o educație interactivă în care disciplinele de cultură generală (geografie, biologie, matematică, română) și arte (decupaj, lipire, confecționare, cusut) să coexiste armonios.

Materialele din care sunt confecționate diferite obiecte nu sunt costisitoare, mulți le consideră simple deșeuri, dar din ele se pot face mult mai multe, chiar *ARTĂ*. Suntem o societate de consum care nu mai știe ce să facă cu deșeurile, iar ceea ce ne arată acești copii poate fi un exemplu.

Așadar, soluția este EDUCAȚIA care nu trebuie să țină doar cât timp ești la școală, ci toată viața.

Scopul

Valorificarea potențialului de acțiune, artistic și creativ și al copiilor prin intermediul activităților realizate pentru a-i sensibiliza pe semenii lor cu privire la necesitatea protejării locului în care trăim.

Obiective specifice:

- 1. Cunoașterea efectului pe care îl are poluarea pe care o produce fiecare dintre noi pentru planeta Pământ;
- 2. Stimularea potențialului artistic și creativ al preșolarilor;
- 3. Dezvoltarea capacității de sensibilizare a copiilor pentru a deveni participanți activi la activități comunitare;
- 4. Folosirea imaginației copiilor, în crearea de lucrări precum „Bicicleta, Planeta curată” prin desen, lipire;
- 5. Formarea capacității copiilor de a comunica cu oamenii care fac parte din comunitatea locală.

COORDONATOR PROIECT: PROF. ÎNV. PRIMAR MIRANCEA GEORGIANA

GRUP ȚINTĂ

- Elevii clasei a III-a Școala Gimnazială nr 1 Mârzănești, îndrumați de prof. învăț. primar Mirancea Georgiana;
- Resurse umane: cadrele didactice partenere ale proiectului; părinți, rude, prieteni, invitați ai părților implicate în proiect;
- Resurse temporale: 15 noiembrie 2021
- Resurse financiare: autofinanțare
- Resurse de spațiu: sala de clasă a elevilor clasei a III-a
- Resurse materiale: auxiliare: costume, deșeuri;
audio-video: laptop, aparate foto, cameră video;

MEDIATIZARE:

- Prezentarea proiectului tuturor părților partenere ale proiectului educațional;
- Postarea proiectului educațional: „Arta din deșeuri” pe site-ul: www.didactic.ro;
- Realizarea unui DVD ce va cuprinde derularea activităților propuse în proiect;

EVALUARE:

- Notarea și comentarea proiectului educațional prezentat pe site;
- Realizarea de portofolii și expoziții de fotografii;
- Prezentarea DVD-ului părților participante la proiectul educațional și tuturor celor interesați;

ACTIVITĂȚILE PROPUSE - 15 noiembrie 2021

- ❖ *"Schimbările climatice"*, *"Colectarea selectivă a deșeurilor"*, *"Reciclarea hârtiei, o activitate la îndemâna oricui și în folosul tuturor"*-prezentări power-point
- ❖ „Poluarea”-convorbire, desen
- ❖ „Hrană sănătoasă și ecologică”- prepararea de mâncăruri care se pot mânca fără să fie preparate termic

- ❖ Confeccionarea costumelor din deșeuri de către elevii clasei a III-a în colaborare cu părinții;
- ❖ Realizarea lucrărilor din deșeuri „Planeta curată”- activitate practică de către elevii clasei a III-a în cadrul orelor de Educație Plastică și Abilități Practice;
- ❖ Pregătirea paradei de modă de către elevii clasei a III -a
- ❖ Mediatizarea activităților ce se vor desfășura pe data de 15 noiembrie 2021;

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI LA VÂRSTELE TIMPURII

Prof.Înv.Preșc.Boangher Alina Lucia
Grădinița cu P.P. Nr.6 Alexandria

Educația timpurie este cea mai importantă perioadă din viața copilului, întrucât este marcată de momente cruciale pentru succesul său de mai târziu, la școală și în viață.

Educația timpurie reprezintă totalitatea experiențelor individual realizate și social existente sau organizate, de care beneficiază copilul în primii ani de viață, cu rol de a proteja și dezvolta ființa umană prin fundamentele dezvoltării fizice și psihice sănătoase, ale dezvoltării sociale, spirituale și culturale complexe. Ceea ce învață copiii în primii ani de viață reprezintă mai mult de jumătate decât vor învăța tot restul vieții.

Specialiștii definesc educația timpurie drept perioada în care copilul face primii pași către dezvoltarea armonioasă, această perioadă fiind de obicei de la naștere la vârsta de 6-7 ani, când asigură intrarea acestora în sistemul de învățământ obligatoriu. Mai exact, educația timpurie este prima etapă de pregătire pe care copilul o parcurge înainte de a începe educația formală în cadrul unui sistem de învățământ.

Conform Raportului de monitorizare globală a Educației pentru Toți, educația timpurie sprijină supraviețuirea, creșterea, dezvoltarea și învățarea copiilor de la naștere până la intrarea în ciclul primar(formal, informal și nonformal) și include sănătatea, nutriția, igiena, dezvoltarea cognitivă, socială, fizică și emoțională.

Educația timpurie are loc de obicei în două medii diferite: în cadrul familiei și în cadrul unui mediu mai organizat, cum ar fi: grădinița. Educația timpurie a copilului are anumite obiective dintre care cele mai importante sunt:

- Dezvoltarea liberă și armonioasă a personalității copilului prin forța și cu ajutorul creativității sale.
- Dezvoltarea emoțională, a abilităților de a-și conștientiza emoțiile, de a și le exprima atunci când este cazul.
- Dezvoltarea unei imagini de sine pozitive și a unei încrederi în sine puternică.
- Dezvoltarea atitudinilor și a aptitudinilor necesare pentru a ajunge un adult liber și responsabil.

Este important să acordăm o atenție sporită dezvoltării copilului din toate punctele de vedere încă de la o vârstă fragedă pentru că de acest lucru depinde viitorul său.

Educația timpurie înglobează ideea că la vârstele mici, educația constituie baza procesului complex de formare a personalității. Reușita educațională a copilului depinde de implicarea tuturor agenților cu influențe asupra copilului, începând de la familie, instituții de educație până la comunitate. În această perioadă, educația se focalizează atât pe dezvoltarea

fizică, pe cea cognitivă, cât și pe cea socio-emoțională și constă în activități și experiențe care influențează dezvoltarea copilului. Dezvoltarea este un proces continuu de schimbare.

Focalizarea pe educația timpurie este firească, știut fiind faptul că dezvoltarea copiilor este rapidă în această etapă de vârstă, iar valorificarea potențialului pe care îl are copilul creează pentru acesta premisele performanțelor lui ulterioare. Cercetările în domeniul educației timpurii au evidențiat corelații puternice între frecventarea grădiniței și comportamentele copiilor ca elevi.

Mai concret:

- progresul semnificativ în plan intelectual pentru copii, indiferent de mediul din care provin
- efectele pozitive asupra viitoarei integrări sociale și reducerea comportamentelor deviante precum și a eșecului școlar
- descoperirea de către fiecare copil a propriei identități, a autonomiei și dezvoltarea unei imagini de sine pozitive
- dezvoltarea abilităților sociale prin interacțiunile generate de mediul de învățare
- comportamente centrate pe sarcină
- dezvoltare socio-emoțională
- motivație și atitudini pozitive față de învățare.

Valori promovate de orice curriculum pentru educație timpurie:

- Drepturile fundamentale ale copilului (dreptul la viață și sănătate, dreptul la familie, dreptul la educație, dreptul de a fi ascultat și de a se exprima liber)
- Dezvoltarea globală a copilului
- Incluziunea, ca proces de promovare a diversității și toleranței
- Non-discriminarea și excluderea inechității sociale, culturale, economice și de gen (asigurarea de șanse egale tuturor copiilor, indiferent de gen, etnie, religie printr-o abordare educațională echilibrată)

Principii și cerințe în educația timpurie:

- Abordarea holistică a dezvoltării copilului care presupune considerarea și acordarea în permanență a unei atenții egale tuturor domeniilor de dezvoltare: dezvoltarea fizică, sănătatea, dezvoltarea limbajului și a comunicării, dezvoltarea cognitivă și dezvoltarea socio-emoțională a acestuia
 - Promovarea și practicarea unei educații centrate pe copil și pe dezvoltarea globală a acestuia, în contextul interacțiunii cu mediul natural și social
 - Adecvarea întregului proces educațional la particularitățile de vârstă și individuale
- Individualitatea fiecărui copil trebuie recunoscută și, de aceea, fiecare copil trebuie tratat în acord cu nevoile sale
- Fiecare copil trebuie să aibă oportunități egale de a se juca, de a învăța și de a se dezvolta, în funcție de potențialul său
- Evitarea exprimărilor și a prejudecăților de tip discriminator de către cadrul didactic, personalul non-didactic, copiii și părinți. De asemenea, cadrul didactic nu trebuie să manifeste prejudecăți față de copiii din cauza comportamentului părinților.
- nevoilor educaționale individuale specifice ale copiilor. Toți copiii trebuie să se simtă acceptați și valorizați. Niciun copil nu trebuie exclus sau dezavantajat datorită etniei, culturii, religiei, limbii materne, mediului familial, deficiențelor, sexului sau nivelului capacităților sale. Un sistem care separă unii de alții copiii și care consideră că cei mai capabili sunt mai importanți și demni de apreciere nu poate fi considerat un sistem incluziv.
- Celebrarea diversității: trăim într-o lume diversă și, de aceea, este important ca diversitatea să fie recunoscută, asumată și apreciată într-o manieră pozitivă. Nici o cultură nu este superioară alteia. Plecând de la această premisă, se va pune accent pe incluziune, recunoscând dreptul tuturor copiilor de a fi educați împreună și considerând că educația

tuturor copiilor este la fel de importantă. Valorizarea experienței culturale și educaționale cu care copilul vine din familie și comunitate este temelia dezvoltării și evoluției lui ulterioare.

-Centrarea demersurilor educaționale pe nevoile familiilor în scopul creării unui parteneriat strâns cu acestea, incluzând participarea părinților la organizarea și desfășurarea activităților

-Valorificarea principiilor învățării autentice, semnificative (în care copilul este autor al propriei învățări prin implicarea sa activă și prin interacțiunea cu mediul, în contexte semnificative pentru vârsta și particularitățile sale individuale).

Educația timpurie contribuie substanțial la realizarea idealului paideic prin factorii implicați: calitatea personalului din grădiniță; mediul educațional organizat pe centre de activitate/ interes; numărul de copii din grupă; calitatea proiectării demersurilor instructiv-educative la nivel macro și micro (demers personalizat, care presupune elaborarea de instrumente didactice de interpretare personală a programei școlare în funcție de contextul educațional)

Tot ceea ce se întâmplă în jurul nostru invită la o revalorizare a locului educației în contextul vieții contemporane. Pe de o parte, este din ce în ce mai acută nevoia de a oferi individului instrumente reale de a se înțelege pe sine și pe de altă parte, pentru o mai bună conviețuire într-o lume complexă. Educația diferențiată și personalizată a copiilor poate fi unul dintre răspunsurile școlii la această problematică. Dacă pentru mult timp copilul trebuia să se adapteze grădiniței sau școlii, în zilele noastre este din ce în ce mai evident că grădinița și școala trebuie să se adapteze nevoilor specifice și particularităților copilului. Abordarea diferențiată aduce în discuție adaptarea învățământului la particularitățile psihofizice ale copilului, ceea ce presupune o foarte bună cunoaștere a copilului în ceea ce privește temperamentul, priceperile și deprinderile, interesele, potențialul intelectual, trăsăturile de personalitate, etc. Pe de altă parte, dincolo de aceste caracteristici individuale, educatorii trebuie să cunoască „ereditatea socio-culturală“ pe care copilul o aduce din familie. La nivelul sistemului educațional, demersul didactic tradițional dominant era caracterizat de predarea frontală prin utilizarea aceluiași metode de lucru și sarcini pentru toți copiii fără a se ține seama de particularitățile individuale. Această corelare necorespunzătoare între volumul, gradul de complexitate a cunoștințelor, metodele de învățare și particularitățile socio-emoționale și cognitive ale copiilor poate avea drept consecință demotivarea și apoi insuccesul școlar și chiar social, pe termen lung.

Respectarea diferențelor individuale duce la crearea unor situații de învățare care să permită copiilor progresul pe căi diferite, pentru realizarea aceluiași obiective.

Ca proces, învățarea implică o serie de componente psihice, diferite de la un copil la altul. Drept urmare, organizarea situațiilor de învățare urmează să asigure condiții favorabile activității de învățare ca proces complex de informare și formare, de asimilare a cunoștințelor și dezvoltare a componentelor structurale ale personalității umane. Aceasta implică crearea situațiilor de învățare care să determine o participare activă a copilului în procesul de învățare prin interacțiuni directe.

Teoria inteligențelor multiple formulată de Gardner argumentează ceea ce se constată, de altfel, în viața cotidiană: avem stiluri de învățare distincte, ceea ce solicită o abordare diferită, individualizată, pe durata întregului proces de educație și formare. Fiecare individ trebuie să fie tratat în așa fel, încât să se asigure o dezvoltare armonioasă a personalității sale, în funcție de dominantele sale de personalitate. Învățarea individualizată poate fi definită ca acțiune a cadrului didactic în direcția proiectării și realizării activității didactice/ educative în funcție de particularitățile biopsihosocioculturale ale fiecărui individ. Aceasta se realizează prin individualizarea obiectivelor, a mijloacelor de învățământ și a metodelor de predare – învățare – evaluare – autoevaluare.

În concluzie, educația timpurie își pune amprenta pe tot parcursul vieții copilului.

Calitatea programelor de educație depinde în mod direct de mediul educațional adecvat, pregătirea personalului, practici de grupare eficientă a copiilor și implicarea părinților în activitățile educaționale.

BIBLIOGRAFIE:

Chircev, A., Rosca, Al., *Studii de psihologie pedagogică*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1958

Birch, A., *Psihologia dezvoltării*, București, Editura Tehnica, 2000.

Cucoș, C., *Pedagogie*, Iași, Editura Polirom, 2006.

Ezechil, L., *Prelegeri de didactica generală*, Pitești, Ed. Paralela 45, 2003.

Jinga, I., Istrate, E., *Manual de Pedagogie*, București, Editura All, 2006.

Verza, E., Verza, E.F., *Psihologia vârstelor*, București, Editura ProHumanitate, 2000.

Botiș, A., L. Mihalca (2007), *Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și băieți, cu vârsta până în 7 ani - Ghid pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar*, București UNICEF, Centrul Parteneriat pentru Egalitate

Tomșa, Gh., Oprescu, N. (2007), *Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare*, București, Editura V&I Integral.

ROLUL CADRULUI DIDACTIC ÎN PROMOVAREA EDUCAȚIEI INCLUZIVE

**ȘTEFAN CORINA- PROF. LIMBA ENGLEZĂ,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ȘTEFAN CEL MARE,
ALEXANDRIA**

Școala incluzivă presupune, în primul rând, recunoașterea dreptului fiecărui copil la educație, și apoi înțelegerea diferențelor de adaptare și învățare, specifice fiecărui copil în parte, ca fiind naturale.

Cadrele didactice implicate în educația incluzivă pun accentul pe dezvoltarea de activități, care promovează lucrul în echipa și cooperarea, pe respectarea identității culturale a fiecărui copil în parte și pe monitorizarea constantă a eficacității activităților de predare - învățare - evaluare la nivelul fiecărui copil. În același timp, programele de sprijin și remediere școlară, utilizarea posibilităților oferite de curriculum-ul la decizia școlii și implicarea părinților în diverse activități extracurriculare organizate la nivelul unității de învățământ reprezintă tot atâția pași către succesul școlar al fiecărui copil. Una dintre cele mai mari probleme cu care se confruntă la ora actuală întreaga societate este creșterea numărului de persoane care nu au acces la o participare semnificativă la viața economică, socială, politică și culturală a comunității din care fac parte. Aceasta neparticipare și neasumare a unui rol productiv ca adult își are originile în marginalizarea și excluderea la care este supus copilul.

Dezvoltarea practicilor de educație incluzivă este puternic condiționată de mentalitatea cadrelor didactice, a autorităților și comunității locale, dar mai ales de schimbarea modului în care se realizează formarea inițială a cadrelor didactice. Pentru că *educația pentru toți și educația incluzivă* nu sunt niște termeni la modă, formarea inițială trebuie realizată nu doar prin

adăugarea unui curs sau a unui capitol de psihopedagogie specială sau de educație incluzivă, ci prin reformularea întregii informații astfel încât formarea cadrelor didactice să se realizeze în acest spirit.

O educație de calitate are nevoie de flexibilitate, de acceptarea diversității, de pozitivism vizavi de potențialul copilului, de găsirea celei mai bune formule pentru fiecare dintre copii. Învățarea ocupă un loc central în cadrul dezvoltării psihice și al formării personalității adulte datorită faptului că prin învățare individul dobândește noi comportamente, deprinderi, priceperi, cunoștințe și operații intelectuale. A.N. Leontiev definea învățarea ca fiind “procesul dobândirii experienței intelectuale de comportare”, înțelegând prin aceasta asimilarea de informații și, mai mult decât atât, formarea gândirii, a sferei afective, a voinței, deci formarea sistemului de personalitate.

Tot ceea ce nu este înnăscut este învățat, se formează în experiență, prin contactul cu mediul social și cel natural. În învățare sunt implicate procese și activități psihice, existând relații de interdependență: pe de o parte toate procesele și funcțiile psihice sunt antrenate în cadrul învățării, iar pe de alta parte ele însele sunt constituite și structurate prin actul de învățare. Învățarea antrenează întreg psihicul și are un rol generativ, formativ și constructiv față de acesta. Învățarea nu trebuie confundată cu maturizarea, manifestările instinctuale, actele înnăscute, dar ea nu poate totuși fi separată de acești factori.

Învățarea este un proces complex care antrenează întreaga personalitate, zestrea genetică a acesteia, nivelul proceselor intelectuale, motivația. Ea implică interacțiunea factorilor cognitivi și noncognitivi. Teoriile învățării arată complexitatea acestui proces, care a fost abordat în mod diferit de-a lungul timpului de către oamenii de știință și care nici astăzi nu este un subiect lipsit de controverse.

Elevii trebuie să ajungă să creadă că opiniile lor sunt apreciate. Trebuie să simtă că ceea ce gândesc și împărtășesc este unic, important și reprezintă o contribuție la o înțelegere mai profundă a conceptelor și problemelor care sunt dezbătute. Fără încredere în propria lor valoare și demnitate, nu se pot implica activ în construcția universului de cunoștințe.

Este demonstrat faptul că elevilor le place să fie implicați activ în procesul de învățare și atunci când implicarea lor este solicitată aceștia manifestă o capacitate sporită de înțelegere. Elevii care se angajează pe deplin în învățare ajung să conștientizeze împlinirea pe care o resimt în urma depunerii unui efort în învățare.

Împărtășirea ideilor cere curaj. Inițiatorul trebuie să renunțe la ceva de dragul celorlalți. Părinții își învață copiii de mici că dăruirea, împărtășirea lucrurilor este un comportament social și important. Copiii ajung să accepte ideea de a împărți, nu pentru că părinții lor vor acest lucru ci pentru că înțeleg beneficiile ei intrinseci. Când elevii se angajează într-o astfel de activitate de împărtășire a anumitor lucruri, se dedică întregii comunități de elevi, clasei lor, școlii lor și se simt împliniți.

Expunerea ideilor în clasă, printre colegi, presupune ascultare, renunțare la emiterea de judecăți sau la impunerea propriei opinii în fața sau în detrimentul altora. Elevii primesc în schimb înțelepciunea colectivă, care le încadrează ideile într-un context mai larg și trebuie să îi învățăm să o aprecieze. Prin intermediul dialogului amplu, elevii devin capabili să-și examineze și să-și corecteze propriile idei, să ofere și să preia cunoștințe

Învățarea activă în clasele incluzive aduce o serie de avantaje elevilor, care asimilează la un nivel mai profund, rețin ideile mai mult timp și pot utiliza conținutul cursurilor lor. Prin învățarea activă, aceștia sunt mai motivați să învețe, pot corela mai ușor ceea ce au învățat cu viața reală și pot folosi lucrurile învățate la școală în practică. De asemenea, învață să aibă inițiativă în procesul de învățare, pot dezvolta relații de calitate cu ceilalți și își întăresc abilitățile sociale.

Participarea directă în procesul propriu de formare îi face să deprindă abilități de cooperare care-și dovedesc ulterior utilitatea în societate și la locul de muncă.

BIBLIOGRAFIE

1. <http://pshihopedagogie.blogspot.com/2007/08/6-invatarea-scolara-orientari.html>
2. ALBULESCU, I.; ALBULESCU, M., Predarea și învățarea disciplinelor socio-umane. Elemente de didactică aplicată, Ed. Polirom, Iași, 2000.
3. Cerghit I., Văideanu G., Curs de pedagogie, Univ. București
4. Crețu C, 1998, Curriculum diferențiat și personalizat, Ed. Polirom, Iași
5. IONESCU, Ion I., Sociologia școlii, Ed. Polirom, Iași, 1997.
6. NICOLA, Ioan, Pedagogie, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1992.
7. PĂUN, Emil, Școala – o abordare sociopedagogică, Ed. Polirom, Iași, 1999.
8. POPOVICI, Dumitru, Sociologia educației, Ed. Institutul European, Iași, 2003.
9. Vrăsmaș E., Dificultăți de învățare în școală, Editura V&I INTEGRAL, București, 2007

MOTIVAREA ELEVILOR DIN PERSPECTIVA EVALUĂRII

**Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Alexandria
Profesor: Ștefan Florin**

Motivația de a învăța este segmentul primordial al succesului școlar. Sursele motivației sunt multiple și complexe. Literatura de specialitate promovează ideea conform căreia factorii intrinseci și cei extrinseci condiționează și influențează motivația pentru învățare. Motivația poate fi definită ca fiind acele mobiluri interioare, care direcționează comportamentul uman. Forțele externe, de orice natură, de asemenea pot influența comportamentul, dar, totuși, esențialmente, acesta este ghidat și susținut de forțele interne ale individului. De regulă, oamenii lucrează mai productiv și mai intensiv atunci când sunt motivați.

Realizarea performanțelor sunt situațiile în care elevii au avut succes și amintirea acestora, în continuare, îi sporesc autoeficiența. Experiența indirectă apare atunci când elevul conștientizează rolul unui model de succes (permanent sau situațional) și încearcă să adopte comportamente sau atitudini ale acestuia. Persuasiunea verbală este secvența, în care intervine cineva încercând să convingă elevul, că este capabil să realizeze cu succes sarcina respectivă. Sursa finală posibilă a autoeficienței este starea psihologică – acele sentimente și trăiri interioare care „asigură” elevul de iminența eșecului sau de obținerea succesului. De exemplu, un elev se poate simți rău (fizic) atunci când are de susținut un examen. În aceste condiții, profesorul nu poate întreprinde prea multe acțiuni cu scopul de a ameliora starea elevului. În schimb, în viitor, el ar putea propune elevului respectiv anumite exerciții de relaxare înainte de probele de evaluare sau chiar un training de desensibilizare și depășire a anxietății și fricii.

Atitudinea este, în realitate, o comoditate iluzorie. Și asta pentru că, de cele mai dese ori, atitudinile sunt iscusit menajate sau disimulate. Deseori, între atitudine și comportamentul ostentativ nu există congruență. De exemplu, un elev oarecare poate avea o atitudine negativă față de un anumit profesor, dar întâlnindu-se cu acesta se comportă respectuos, manifestând o „atitudine binevoitoare”, ceea ce nu ar manifesta și în discuție cu fratele.

Pentru profesor este foarte important să cunoască care este atitudinea elevilor săi, cu referire, în special, la conținutul disciplinei. Modificările spre bine a atitudinii elevului se pot realiza prin următoarele modalități:

- oferind un mesaj persuasiv și bine argumentat;

- modelând și / sau încurajând comportamentele dezirabile și pertinente;

Dacă unui elev i se sugerează să realizeze o anumită acțiune, care este absolut contrară atitudinii acestuia, va urma, cu siguranță, o modificare de esență a atitudinii de pînă acum. Pentru a motiva elevii, profesorul trebuie să utilizeze articole și descoperiri recente sau exemple, care sunt relevante pentru disciplina respectivă. Evaluarea trebuie făcută prin îmbinarea metodelor tradiționale cu cele moderne pentru a crește performanțele elevilor în contextul evaluării.

Studii recente demonstrează că elevii sînt mai puțin interesați de participare sau evaluare deoarece nu înțeleg ce trebuie să facă sau ce ar trebui să facă. Profesorii ar trebui să acorde mai mult timp explicării: de ce învățăm ceea ce învățăm; de ce o anumită abordare / teorie / activitate este importantă, utilă și interesantă etc. În procesul educațional entuziasmul profesorilor se transmite și elevilor, care probabil vor deveni mai interesați de subiectul respectiv. În mod similar, profesorii trebuie să acorde mai mult timp explicând elevilor ce așteaptă de la ei, ce obiective urmărește prin realizarea unei activități de evaluare etc. Elevii, care sînt nesiguri de ceea ce urmează să realizeze sau cunosc precar instrucțiunile de executare, nu vor obține mari succes.

Elevii care nu au încă consolidat un set motivațional intrinsec de a învăța pot fi ajutați prin motivație extrinsecă - remunerarea (psihologică sau materială). Decît să blamăm și să criticăm distructiv un oarecare comportament sau răspuns neadecvat, remunerați comportamentele corecte și răspunsurile bune. Rețineți că și adulții, și elevii sunt tentați să repete comportamentele, care au fost remunerate. Remunerarea poate fi simbolică și să marcheze nivelul la care a ajuns elevul prin acest comportament / răspuns. Copiilor mici acordați-le baloane, gumă de mestecat, set de carioci. Elevilor mai mari li se pot oferi cărți, certificate, laude verbale etc. Oricui îi place să fie apreciat și recunoscut, iar remunerările pentru o activitate realizată bine produc trăiri emoționale plăcute.

Elevii sunt mai motivați să comunice cu profesorii care sunt mai „umani” și cărora pare să le pese de ei, de interesele și scopurile lor. Profesorii pot „apropia” elevii povestindu-le diverse istorioare din viața personală, recunoscându-și greșelile, pe care le-au făcut când erau copii sau chiar fiind adulți deja. O astfel de personalizare a relației profesor – elev îi ajută pe aceștia să perceapă profesorii ca ființe umane apropiate, ci nu ca figuri autoritare și neplăcute. Discutați cu elevii și în afara orelor de curs. Interesați-vă care le sunt planurile de viitor, ce și-ar dori să devină, unde intenționează să se odihnească în vacanță etc.

Unul din factorii majori ai motivației este implicarea elevilor în propriul proces de instruire. Citindu-le sau prezentându-le subiectul fiind postat în fața clasei nu sunt metodele cele mai eficiente de predare. Este mult mai bine să implicați elevii în diverse activități: situații-problemă, discuții în grup, studiu de caz etc. O oră despre natură ar avea o mai mare eficiență dacă s-ar desfășura în parcul local. Mai mult decît atît elevilor le place să se simtă utili (ca și adulților, de altfel!). Alegeți cîțiva elevi care să vă ajute (selectarea bibliografiei, stabilirea subiectelor pentru examene, pregătirea sălii pentru desfășurarea unei discuții în plen, aranjarea posterelor etc.). Aceste activități vor spori considerabil stima de sine a elevilor și vor intensifica și motivația acestora pentru studiul disciplinei respective. Folosiți orice oportunitatea de a primi ajutorul elevilor dvs. și fiți recunoscători pentru acesta.

Cercetătorii susțin că prezentarea mai întîi a concluziilor, iar apoi oferirea exemplelor lipsesc elevii de plăcerea de a descoperi noul în mod individual. De ce nu ați prezenta mai întîi exemplele, iar apoi să le solicitați elevilor să generalizeze cele prezentate și să elaboreze concluzii ? Astfel, veți spori interesul elevilor și le veți menține interesul pe tot parcursul activității. Mai mult decît atît, asemenea activități contribuie mult la dezvoltarea abilităților de analiză și sinteză.

O memorie bună și de lungă durată este în relație directă cu starea emoțională trăită de subiect în momentul memorării, susțin psihologii. Astfel, elevii învață mai bine atunci cînd

învățarea este „acompaniată” de emoțiile plăcute. Utilizați umorul, atunci când e cazul, dar nu exagerați. Stabiliți relații pline de afecțiune atât între dvs. și elevi, cât și între colegi.

Motivația constituie drept factorul, care furnizează energia necesară activității, în cazul elevului, aceea de învățare, devenind o condiție a învățării eficiente, care explică nu numai performanța la un moment dat ci și dinamica ei de la o etapă la alta. Astfel, orice creștere a motivației în sensul de intensificare a unor stimuli externi adecvați, are efect pozitiv asupra achiziției intelectuale numai până la un anumit punct și ca, această achiziție este mai intensă în primele stadii de întărire a motivației.

Supramotivația nu îmbunătățește decât foarte puțin performanța și evaluarea, ea având un efect pozitiv doar în rezolvarea unor sarcini ușoare, iar în sarcinile dificile efectul este negativ, putând produce stress emoțional.

În concluzie profesorul trebuie să motiveze elevii pentru evaluare într-o doză suficientă, care să permită o evaluare cât mai eficientă și cu rezultate cât mai bune, supramotivația sau motivația insuficientă afectând rezultatele elevilor în cadrul procesului de evaluare.

BIBLIOGRAFIE

1. Iucu. B. Romiță.,2001, *Pedagogie*, Editura Fundatiei Culturale „Dimitrie Bolintineanu”
2. Cosmovici, A., Iacob, L., 1999, *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași.
3. Neacșu, I., Motivație și învățare, E.D.P., București, 1978;

MOTIVAȚIA PENTRU CARIERA DIDACTICĂ

**PROF. MARTIN ȘTEFANIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”MIHAI EMINESCU”,ALEXANDRIA**

Motivația pentru carieră la cadrele didactice poate fi explicată prin relația motivație-cogniție. Menținerea și îmbunătățirea acesteia se poate obține prin dezvoltare personală. Una din manierele de realizare a acesteia este formarea la cadrele didactice a convingerii puterii dobândite la nivel psihologic.

Prin excelență profesia didactică presupune permanenta formare și dezvoltare a cadrului didactic astfel încât acesta să poată să îi ofere celui pe care îl învață o perspectivă comprehensivă asupra domeniului pe care îl predă. Cadrul didactic din orice specializare se angajează astfel într-un proces de formare care îi va dezvolta cariera periodic până la finalul acesteia.

Dezvoltarea profesională prin participarea la cursurile de perfecționare este necesară pentru ca profesorul să poată să ofere o imagine asupra lumii științifice contemporane și să își însușească maniere eficiente de interacțiune cu elevii.

Pe perioada carierei didactice unul din cele mai importante aspecte este menținerea motivației pentru dezvoltarea profesională în cadrul carierei didactice deoarece tot mai mulți profesori aleg să se reorienteze profesional. Faptul că menținerea motivației pentru cariera didactică a devenit o problemă în rândul cadrelor didactice a fost evidențiată prin studii de specialitate. Cadrele didactice rămân în sistemul educațional atâta timp cât sunt motivați pentru a alege acest domeniu profesional.

Aspectele cognitive ale modelului motivațional se referă la conceptul de convingere ca principiu călăuzitor, orice dicton, credință religioasă sau pasiune care poate da un sens

vieții. Convingerile sunt niște filtre organizate, prestabilite, pentru modul în care percepem ceea ce ne înconjoară (Robbins, 2001, p. 54).

Motivația intrinsecă a profesorilor are deasemenea rădăcini în autodeterminare și orientarea cadrelor didactice spre această profesie. Cu cât este mai mare dorința personală să continue cariera în profesia didactică, cu atât va fi mai crăscută motivația intrinsecă. (Jesus & Lens, 2005, p. 125 apud. Jesus 1996, Nuttin, 1980, 1984)

Se poate menționa conform modelului propus de Jesus și Lens faptul că atunci când aleg cariera didactică profesorii au o valorizare ridicată a obiectivelor pe care și le propun în formarea elevilor și dezvoltarea carierei personale. Se poate spune că au așteptări ridicate vis-a-vis de performanțele pe care le vor realiza în activitatea cu elevii și evoluția lor personală. Interacționând cu elevii vor înregistra atât succese cât și eșecuri.

Profesorul este cel care orientează și stimulează curiozitatea naturală și interesul spontan al elevilor pentru descoperire, cel care îndrumă și încurajează activitatea de organizare și integrare a datelor culese, a cunoștințelor reactualizate în vederea aplicării lor la soluționarea problemelor date, lăsându-le:

- libertatea de examinare a faptului real ori de analiză critică a conținutului unui text,
- independența în activitate,
- operativitate și rapiditate în reacții (cognitive, afective, motrice),
- deplină responsabilitate pentru ceea ce întreprind.

În funcție de necesități, de gradul de autonomie sau semiautonomie a învățării, el poate interveni, din când în când, canalizând energiile partenerilor săi. Astfel, el este cel care oferă explicații, dă lămuriri, răspunde la întrebări, îi ajută să utilizeze corect anumite materiale, instrumente sau utilaje, caută să-i ajute să evite devierile inutile, încercările fără obiect, eventualele erori și pierderi de timp.

Profesorul este cel care, ținând seama de logica învățării, orientează ceea ce elevii au de făcut, devine ghid al demersului lor euristic, canalizându-i în direcția obținerii rezultatelor așteptate, în loc de a le impune într-o manieră directă, dinainte stabilită cu mai multă sau mai puțină rigurozitate.

Profesorul îndeplinește o profesiune de o deosebită importanță, aceea care asigură formarea și pregătirea personalității tinerilor generații și pregătirea lor profesională în cadrul instituțiilor de învățământ, stâns legate de viață, de activitatea socio-profesională, morală și cetățenească. Personalitatea profesorului presupune și o serie întreagă de calități, determinate de specificul și complexitatea muncii pe care o desfășoară. Întrucât profesiunea de educator presupune raportarea și confruntarea continuă cu alții, anumite calități atitudinale sunt indispensabile aceluia care își alege și prestează această profesiune.

Aflându-se în fața unor ființe umane, adulte sau în devenire, profesorul trebuie să dea dovadă de multă sinceritate, atașament și respect față de ele, transformându-se în cele din urmă într-un coparticipant la propriile lor confruntări. O expresie concretă a umanismului este dragostea pentru copii. Dragostea educatorului este altceva decât dragostea maternă. Ea presupune în primul rând, respect, încrederea deplină în viitorul său. Ea nu are nimic comun cu sentimentalismul și compătimirea, cu diversele simpatii manifestate sau ascunse față de unii copii, cu toleranța exagerată. Ea trebuie să-i cuprindă pe toți copiii, fără nici o discriminare.

Referindu-se la profesionalizarea pentru cariera didactică, profesorul Emil Păun aprecia că efortul de „raționalizare și așezare a întregului proces de formare inițială și continuă a cadrelor didactice pe baza unor standarde profesionale, nu este „tocmai ușor de realizat având în vedere specificul activității educaționale, care implică adesea variabile a căror standardizare nu e nici posibilă dar nici necesară”.

Rămân „exceleți”, acei profesori care știu cum să le capteze atenția elevilor și să le-o mențină pe tot parcursul lecțiilor, să formuleze cu claritate cerințele fiecărei activități didactice, să reactualizeze cunoștințele anterioare necesare învățării, să predea accesibil și convingător

noile cunoștințe, să creeze situații de învățare adecvate, să dirijeze învățarea și să obțină feedback, ori de câte ori este nevoie, să evalueze prin metode variate și să extrapoleze.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cucoș C., Pedagogie și axiologie, (1995), București, , E.D.P;
2. Sorin Cristea, Dicționar de termeni pedagogici, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998;
3. Constantin, Ion, Dezvoltarea adolescentului, Ed. Minerva, București, 2001.

MĂNĂSTIREA HUREZU – CTITORIA DOMNITORULUI CONSTANTIN BRÂNCOVEANU

**Profesor: Ștefan Florin
Școala Gimnazială „ Mihai Eminescu” Alexandria**

Printre mănăstirile monumente istorice, care împodobesc pământul românesc, Mănăstirea Hurezu este considerată, împreună cu schiturile sale, ca cel mai reprezentativ complex de arhitectură, definitiv pentru „*stilul brâncovenesc*”.

Este asezată în partea de nord a județului Vâlcea, pe drumul național DN 67 Rm.Vâlcea-Târgu Jiu, la poalele munților Căpățâni, străjuită de codrii, într-un loc plin de farmec și singurătate, a cărui liniște o tulbură doar cântecul huhurezilor, acele păsări de noapte, care au dat, probabil, numele acestor locuri și al mănăstirii.

Așa cum ne arată cronica lui Radu Greceanu, în vara anului 1690, la doi ani de la urcarea sa pe tronul Țării Românești, „s-au apucat Măria sa de Mănăstirea Hurezi, cu multă osârdie și cheltuială, ispravnic trimițând pe Pârvul Cantacuzino, cel stolnic”.

Însemnările marelui domnitor, aflate în biblioteca mănăstirii, arată că „într-al doilea an al domniei noastre pus-am temelie și am început a zidi mănăstire”. Interesul domnului Constantin Brâncoveanu pentru ridicarea acestui sfânt lăcaș, este documentat și în crezul său, așa cum apare el, pe pisania, care se află deasupra ușii de intrare în biserica mare a mănăstirii: „*Nu voi intra în sălașul casei mele, nu voi sui pe așternutul patului de odihnă, nu voi da somn ochilor mei și pleoapelor mele dormitoare și repaus tâmplelor mele, până nu voi afla loc Domnului și sălaș Dumnezeului lui Iacov*”.

La scurtă vreme, stolnicul Pârvu – vărul primar al domnitorului, moare răpus de o boală fără leac, iar domnitorul îl aduce, în anul 1691, pe marele armaș Cernica Știrbei, pentru a conduce în continuare lucrările de construire. Având o echipă formată din cei mai pricepuți meșteri din acea vreme – vătaful de zidari Manole, Vucașin Caragea pietrarul și Istrate lemnarul, aflați și ei pe fresca de la Hurezi – , domnitorul isprăvește, în anul 1693, construirea bisericii mari, cu hramul Sfinților Constantin și Elena.

La 8 iulie 1693, biserica este târnosită în prezența lui Constantin Brâncoveanu, mitropolitul Teodosie, Ioan arhimandritul, primul egumen al mănăstirii, a clerului și a tot poporul, așa cum este consemnat și în însemnările de taină ale domnitorului din „Foletul Novel”: „[...] sept 6, miercuri, am sosit la Hurezi și Mănăstirea am târnosit la septembrie 8 vineri [...]”. Pictura bisericii, cel mai important și original ansamblu realizat de zugravul

Constantinos, cel care a transpus în mod impresionant în fresca lui, o galerie istorică de portrete reprezentându-i pe Brâncoveni, pe Basarabi și pe Cantacuzini, a fost terminată abia un an mai târziu. Cunună a stilului brâncovenesc și unul din cele mai impresionante monumente istorice din patrimoniul universal, de proporții impunătoare, biserica construită în plan treflat, cu turla pe naos și pronaos înmănunchează în mod fericit toate caracteristicile fundamentale ale stilului ce va purta numele lui Constantin Brâncoveanu.

Sfânta Mănăstire Hurezi, importantă și valoroasă așezare monahală, reprezintă cel mai vast ansamblu de arhitectură medievală păstrat în Țara Românească. El cuprinde mănăstirea propriu-zisă, *biserica bolnitei*, ctitorită de *doamna Maria, soția lui Constantin Brâncoveanu*, ridicată la 1696 și zugrăvită de Preda Nicolae și Ianache; *Schitul Sfinților Apostoli*, la circa 50 de metri spre nord, ctitorit de marele stareț *Ioan Arhimandritul* în 1698 și zugrăvit de Iosif și Ioan în 1700, și *Schitul Sfântul Ștefan*, după numele fiului cel mare al domnitorului, la 1703 și zugrăvit de Ianache, Istrate și Harinte.

Mănăstirea Hurezi are două incinte. În cea dintâi, exterioară, delimitată de ziduri puternice de cărămidă, se afla prima poartă de incintă și o clădire cu etaj în dreapta. A doua incintă are forma dreptunghiulară, închisă pe trei laturi cu clădiri, având parter și etaj. Latura de răsărit se încheie cu un zid înalt, ca la multe mănăstiri cu incintă.

În mijlocul acestei incinte se afla *biserica mare*, impunător monument, lung de 32 de metri și înalt de 14 metri. Ea este o interpretare mai simplificată a bisericii episcopale de la Curtea de Argeș. Are plan treflat și împărțire clasică, altar, naos, pronaos și pridvor.

O mulțime de sfinți din care nu lipsesc Sfinții Împărați Constantin și mama sa Elena, hramul mănăstirii, scene religioase din Vechiul și Noul Testament, sinoade ecumenice, despărțite prin ornamentații florale, desenate în culori vii, acoperă pereții interiori ai bisericii și pronaosului. Lucrarea în frescă este opera zugravilor Constantin, Ioan, Andrei, Stan, Neagoe și Ioachim.

Pe lângă iconografia religioasă, întâlnim și compoziții cu caracter laic, cum e istoria ilustrată a vieții împăratului Constantin cel Mare, cu o anumită semnificație pentru vremea aceea, biruința Crucii asupra semilunii. De subliniat este amplul tablou votiv din pronaos, veritabila galerie de portrete de mare valoare artistică, înfățișând pe Constantin Brâncoveanu cu familia sa, în care se distinge chipul doamnei Maria, de asemenea pe înaintașii săi direcți și rudele din neamul Basarabilor și Cantacuzinilor. Biserica mănăstirii avea menirea să devină necropola familiei Brâncoveanului și neamului.

În interiorul bisericii, pe lângă inestimabilul iconostas sculptat în lemn se afla scaunul domnesc frumos sculptat, de asemenea în lemn, purtând stema Cantacuzinilor, strănile și un bogat policandru, toate din vremea ctitorului.

Pronaosul amintește de rostul bisericii de a fi necropola familiei domnitorului. Mormântul din marmură cu o placă sculptată artistic, pregătit pentru ctitorul voievod, care îi așteaptă rămășițele pământești de mai bine de două secole și jumătate, este mărturia cea mai grăitoare. Tot aici se află, pe lângă alte morminte, și al vrednicului egumen, Ioan arhimandritul, care a ostenit aici și la alte multe ctitorii brâncovenesti.

Intrarea principală în incinta centrală se face prin latura de miazăzi, pe sub bolta largă care la vreme de bejenii se închidea cu o mare poartă de lemn ferecată cu fier, existentă și astăzi, în forma originală. Deasupra intrării se înalță *turnul clopotniței*, care adăpostește patru clopote mari, între 300 și 1000 kg, cu sunete armonioase, trei purtând în inscripție numele voievodului.

În dreapta și stânga clopotniței, pe cele trei laturi sunt *chiliile* rânduite pe două nivele, suprapuse, în fața cărora se găsește câte o galerie cu arcade în semicerc, susținută de stâlpi de piatră. Tot în latura de miazăzi, la etaj, unde au fost casele domnești compuse din săli mai frumos boltite, cu calote sferice pe arcade lungi, sprijinite pe monumentale coloane de piatră, la capiteli și baze, acum este expusă interesanta și valoroasa *colecție de obiecte și icoane bisericesti* ale mănăstirii, un prețios tezaur cultural-național.

Paraclisul, situat la mijlocul laturii de apus a incintei drept în fața bisericii, ridicat la 1697, e unul din cele mai gingașe monumente din această epocă. Planul lui consta dintr-un naos pătrat, dominat de turla octogonală admirabil proporționată, cu opt ferestre, acum singurul izvor de lumină al zilei, dintr-un altar semicircular. Pictura e în frescă, lucrarea zugravilor Preda și Marin, meșteri din aceeași școală brâncovenească, păstrată în condiții optime. Din tema iconografică nu lipsesc Sfinții Împărați Constantin și mama sa Elena și bogata familie a Brâncoveanului. Pictura în frescă, executată între anii 1705-1706, e o desfătare spirituală și se păstrează în condiții excelente

Una dintre podoabele arhitecturale, care dă mănăstirii Hurezi un aer de sărbătoare și încântă privirile vizitatorilor, este foișorul egumenului Dionisie Bălăcescu, ridicat între anii 1725-1753, opera pietrarului Iosif.

BIBLIOGRAFIE

1. Grecianu, Radu (1906), *Viața lui Costandin Vodă Brâncoveanu*, Note și anexe de Ștefan D. Grecianu, București: Inst. de Arte Grafice „Carol Göbl”.
2. Ionescu, Ștefan; Panait, Panait I. (1969), *Constantin Vodă Brâncoveanu: Viața. Domnia. Epoca*, București: Editura științifică.
3. Șerban, Constantin, *Constantin Brâncoveanu*, București: Editura Tineretului, 1969.
4. Iorga, N. (1914), *Activitatea culturală a lui Constantin Vodă Brâncoveanu și scopurile Academiei Române*, Extras din Analele Academiei Române. Seria II. Tom XXXVII, București.

CONCEPTUL MODERN DE POEZIE

**Cornea Adriana,
Școala Gimnazială „Nicolae Colan”**

Poezie și imaginație

Încă din Antichitate, filozofii au folosit conceptul de *imaginație*. Aristotel definește imaginația, diferențiind-o de senzație, de părere și de gândire, fiind înrudită în schimb cu memoria. Noțiunea de imaginație ocupă un loc însemnat în gândirea lui Kant. Referitor la modul cum privește acesta imaginația, Matei Călinescu¹ scrie în lucrarea sa *Conceptul modern de poezie* că face distincția între *imaginația reproductivă și specioasă, facultate care face posibilă reproducerea unui obiect numai ca imagine, și imaginația productivă (transcendentală), care face posibilă realizarea sintezei calităților obiectelor individuale în concept (...)*.

Teoria imaginației artistice elaborată de Coleridge s-a bucurat și se bucură de un mare prestigiu în critica literară. El a elaborat un concept al imaginației artistice din care a eliminat implicațiile de ordin filozofic și a dezvoltat antiteza între imaginație (facultate propriu-zis creatoare) și fantezie (facultate inferioară). Acesta a transformat imaginația într-un instrument de evaluare estetică. S. T. Coleridge² a făcut distincția între imaginația primară și imaginația secundară: *Imaginația secundară o consider ca pe un ecou al celei dintâi, coexistând cu voința conștientă, și totuși identică imaginației primare prin tipul acțiunii ei, diferind de aceasta doar prin gradul și prin modul în care operează. Ea dizolvă, difuzează, risipește spre a re-crea; iar*

unde acest proces este cu neputință, ea totuși luptă cu orice preț să idealizeze și să unifice. Imaginația este văzută prin excelență o facultate a geniului. Distincția între imaginație și fantezie corespunde aceleia dintre geniu și talent. În *Biographia Literaria*, Coleridge³ scria: *Geniul înseamnă creație, organicitate, spontaneitate, intuiție etc.; talentul, reproducere abilă, mecanică asociativă, supunere la regulile edictate de rațiune etc.*

Imaginația asigură unitatea operei. După Coleridge⁴, partea unui poem nu poate fi înțeleasă (apreciată estetic) fără referire la întreg, dar nici întregul fără părțile componente. Definind poemul, opera poetică în general, acesta evidențiază legătura existentă între părți și întreg: *Un poem este acea specie de compoziție care se opune lucrărilor din domeniul științei, propunându-și drept obiect imediat plăcerea, și nu adevărul; deosebindu-se în același timp de toate celelalte specii (...) prin faptul că-și propune să producă o desfătare ca totalitate, care să fie compatibilă cu gratificarea distinctă oferită de fiecare dintre părțile componente.* Încântarea pe care o produce părțile unui poem trebuie să fie compatibilă cu încântarea obținută din contemplarea întregului și invers. Este foarte greu să se stabilească o distincție între poezie și poem. Coleridge stabilește o diferență între cele două, menționând că poezia, pe de-o parte, este un fenomen mai larg, care poate fi descoperit și în afara poemului; pe de altă parte, poezia tinde să se încorporeze într-un poem.

Sub semnul liricului

Genul liric a ocupat un loc periferic în teoria literară a vremii. Sunt cercetători care au considerat că Platon a împărțit pentru prima dată poezia în cele trei genuri literare: epic, liric și dramatic. Alții susțin faptul că a făcut distincția între modul dramatic și cel narativ. Un alt filozof care recunoaște asemenea lui Platon două tipuri fundamentale de poezie este Aristotel. Astfel, el identifică poezia dramatică (activă) și pe cea epică (în care poetul povestește acțiunea).

Până în secolul al XVIII-lea, categoria liricului nu are un nume constant, ci a fost numită diferit: *melikos* și *lyricos* (în Grecia clasică și cea elenistică), *carmina* (latini), *canzoni* (italieni), *carme* (francezi). În Renaștere, pentru noțiunea de liric se utilizează cuvântul *odă*. În secolul al XVII-lea, în clasicismul francez nu exista un termen care să subsumeze toate varietățile de poezie lirică. Irene Behrens este cel care menționează la jumătatea secolului al XVIII-lea că termenul de *liric* desemnează cel de-al treilea mare gen de poezie, alături de dramatic și epic.

Matei Călinescu⁵ apreciază că în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, *lirismul este încă adeseori confundat cu oda, dar faptul că, din ce în ce mai des, se utilizează pentru poezia entuziasmului (și prin extensiune: a sentimentului) epitetul de lirică, joacă un rol important în stabilirea marii trichotomii moderne a genurilor literare.* Deși liricul se impune ca gen distinct, diferite varietăți de poezie lirică (elegii, idile, ode) ocupau un loc marginal în raport cu celelalte genuri care aveau avantajul dimensiunilor mai impunătoare. Pe măsură ce se cristalizează ideea de gen liric cu trăsături și legi specifice, acesta se situează într-o poziție favorizantă. Matei Călinescu⁶ consideră că: *Poezia (...) ilustrează un mod specific și perfect autonom de cunoaștere prelogică, imaginativă, mitopoetică, ale cărei resorturi profunde pot fi găsite în viața emotivă a omului. Se constituie, cu alte cuvinte, o logică a peziei, diferită de logica propriu-zisă, nu inferioară însă acesteia.*

Literatura poetică sau poezia

Conceptul de *literatură poetică* se identifică cu ideea de poezie. Poezia preia termenul și definiția literaturii, devenind literatură poetică sau poezie a literaturii. Astfel, literatura se poetizează. Literatura poetică se impune începând din secolul al XVIII-lea. Ea cunoaște o dublă determinare: extraculturală (plăcere) și spontană, nefăcută (naivă, neartificială). Prin naționalizarea literaturii se ajunge la literatura poetică a unui popor. Cu timpul, acest concept se reduce la *poezie*, care, așa cum afirma Adrian Marino⁷, *nu mai are acum nevoie de*

justificarea literaturii poetice sau a poeziei poetice pentru a exista, a se face recunoscută, definită și omagiată. Ea se proclamă poezie pur și simplu, cu regim și statut propriu, total diferențiat de al literaturii. Poezia tinde să se definească tot mai puțin în funcție de literatură. Ea urmărește să-și constituie propriul său sistem de interpretare, propria sa hermeneutică. Pe de altă parte, nici sistemul ideii de literatură nu poate să renunțe la structura și logica sa interioară. Astfel, în cadrul acestui sistem poezia nu poate avea decât un rol funcțional, secundar și subordonat modelului de bază (literaturii).

Se consideră că, prin caracterul său nativ sau orfic, poezia este originară necultivată, incultă. Adrian Marino⁸ menționează: *Cultura literară constituie o crustă care trebuie spartă ori de câte ori este vorba de recuperarea energiei poetice naive, spontane, a cărei conștiință este vie în Antichitate (...).* Devenind prin scris literară, poezia intră în circuitul cultural. Compunerea în versuri face trecerea de la poezia orală primitivă, tradițională, impersonală, la poezia individuală, cu vocație cultă și artistică. Se naște ideea de scriere poetică, aceasta identificându-se treptat cu poezia, sfârșind prin a se confunda cu totalitatea scrierilor literare. Astfel, se confundă noțiunea de *poezie* cu cea de *a scrie poeme în versuri*.

Încă de la început, elementele poeziei frumoase se grupează în câteva categorii clasice. Versul frumos este considerat echivalent al poeziei, primul criteriu tradițional de disociere al poeziei în proză. În același timp, există o limbă poetică ce nu folosește cuvinte simple, precum proza. Istoria ideii de poezie se situează între două poziții diametral opuse: una are ca element central cuvântul și imaginea frumoasă, iar alta vede frumusețea limbii poetice în caracterul său expresiv-spontan, natural, primitiv, necultivat, necizelat.

Poezia a fost considerată genul frumos prin excelență. S-a făcut distincția între poezia epică, poezia lirică și poezia dramatică. În aceste condiții, ideea de literatură nici nu se îngustează, nici nu se pulverizează, ci ea își reface în permanență, sub o altă denumire, unitatea originară.

Note bibliografice

1. Matei Călinescu, *Conceptul modern de poezie*. București: Editura Eminescu, 1972, p. 44
2. S. T. Coleridge, *Biographia Literaria*. London: J. M. Dent & Sons Ltd., 1956, **apud** Matei Călinescu, *op. cit.*, p. 46
3. *Ibidem*, p. 50
4. *Ibidem*, p. 51-52
5. Matei Călinescu, *op. cit.*, p. 11-12
6. *Ibidem*, p. 14
7. Adrian Marino, *Hermeneutica ideii de literatură*. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1987, p. 223
8. *Ibidem*, p. 224

BIBLIOGRAFIE

1. Călinescu, Matei, *Conceptul modern de poezie*. București: Editura Eminescu, 1972
2. Marino, Adrian, *Hermeneutica ideii de literatură*. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1987

ADAPTAREA ȘI SOCIALIZAREA PREȘCOLARILOR, LA MEDIUL DIN GRĂDINIȚĂ

Prof. inv. Preșcolar, Crăiță Nicoleta
Grădinița Nr. 1 Pantelimon

Este cunoscut faptul că ființa umană este foarte ușor adaptabilă la nou, este foarte maleabilă și se adaptează la mediul în care trăiește și la cei cu care intră în contact. Încă de la naștere, bebelușul dă piept cu viața, găsim un mediu diferit de cel pe care l-a „experimentat” timp de nouă luni, protector, cald. Odată ajuns pe lume, trebuie să facă față provocărilor, să accepte mediul extern, să-și dezvolte organismul, să-și formeze deprinderi pentru a se hrăni, să se acomodeze cu tot ce aude în jur, pentru a percepe și descifra corect, mai târziu, semnificații.

Un copil ce vine dintr-un mediu doar al lui, unde el este prioritatea, unde el este „totul”, odată ajuns în grădiniță se vede într-un loc unde nu-și găsește locul, care-i dă o stare de panică, de agitație, dar, dacă educatoarea are acel tact pedagogic și pregătirea necesară, activitatea de la grădiniță va deveni plăcere. Să nu uităm că primul loc în care copilul intră în contact cu lumea este grădinița și de această experiență depinde, de cele mai multe ori, tot parcursul său ulterior de formare.

Nu-i ușor nici pentru părinți, știind că-și lasă copilul într-un mediu total nou, „necunoscut”, nici pentru educatoare, care pe lângă acest copil mai are și alți câțiva la fel, care nu vor să accepte grădinița, nu vor să vadă copiii din jurul lor, nu vor să asculte ce li se cere. Dar să ne gândim ce-i în mintea acestui copil – venit pentru prima dată la grupă, lăsat de mama, după primul sfert de oră de la sosire – care în locul mamei vede o doamnă ce încearcă să fie drăguță cu toți copiii, care în loc de fratele de acasă găsește o mulțime de copii, care mai de care mai gălăgioși, mai energici, care-l trag de mânecă și-i pun fel de fel de întrebări.

Grădinița constituie un cadru grupal mai larg decât familia ceea ce presupune, pe de o parte, o cantitate de neprevăzut, ineditul și pe de altă parte, impune cerințe mai severe conduitei copilului: un orar mai diversificat și complex față de cel mai permisiv de acasă, care necesită noi solicitări de adaptare pentru faptul că se creează un discret disconfort. Mai mult, există aici o circulație de afecțiuni mai reținută decât în familie, rigori reverențioase, o mai mare solicitare de a controla personal propria igienă și modul de a mânca etc., astfel încât toate acestea solicită eforturi de adaptare. În fața tuturor acestor lucruri neobișnuite, ceea ce socotea copilul ca reprezentând „lipsa grijilor” (există doar grija de a se juca) se clatină și se trezește singur, într-o lume care nu se bucură de nici o prejudecată favorabilă.

În primul rând, cadrul didactic trebuie să fie o persoană căreia să-i placă copiii. Evident, nu în declarații sau efuziuni sentimentale față de copil atunci când părinții sunt de față, ci trebuie să-i placă acești copii de zi cu zi - nu copiii deștepți sau frumoși, ci copiii așa cum sunt ei, cu felul lor de a se purta și de a înțelege lucrurile. Educatoarea are un important rol în formarea etică a copilului astfel încât nu trebuie să privească în termeni de „copil bun” sau „copil rău” ci, coordonându-și eforturile cu părinții, să lupte împotriva atitudinilor greșite, dacă acestea există. De asemenea, cadrul didactic trebuie să constituie un model de adult atât pentru copil (care caută, instinctiv, un model pentru a-l imita), cât și pentru părinții acestuia.

Psihologii au identificat următoarele forme ale adaptării: adaptarea foarte bună, adaptarea bună, adaptarea tensională, adaptarea dificilă și neadaptarea.

Neadaptarea se manifestă prin refuzul dramatic al copilului de a se despărți de persoana care l-a adus la grădiniță și atitudinea ostilă, violentă, față de ceilalți copii și educatoare. În cazul adaptării dificile, situația este tensionată, copilului refuză să rămână la în clasă, manifestă

o atitudine refractară, mutism persistent, blocaj al curiozității și investigației față de ceea ce se întâmplă la grădiniță.

Adaptarea tensională se manifestă prin atitudinea rugătoare față de persoana care îl însoțește dar, manifestarea unei curiozități discrete față de jucării, copii, mediul clasei. Adaptarea dificilă și cea tensională este prezentă în special la preșcolarii mici.

Adaptarea bună, despărțirea de persoana însoțitoare se desfășoară firesc, copilul stabilește relativ repede relații verbale cu educatoarea și spontan cu câțiva copii, manifestă o curiozitate permanentă și o stare de expectativă față de ceea ce urmează să se întâmple în grădiniță.

Adaptarea foarte bună, copilul stabilește rapid relații cu educatoarea și cu mai mulți copii, este curios și interesat de tot ce se petrece sub ochii lui.

În condiții normale, perioada de adaptare durează de obicei între două săptămâni și o lună, timp suficient pentru obișnuirea cu regimul de viață din grădiniță, cu cadrul didactic, pentru alegerea prietenilor.

